

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118200275
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118200275.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: U. O., A.. XX.X.XXXX, W. P. X, XXX XX F., právne zastúpená: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovaným : 1. TELERVIS PLUS, a. s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného: JUDr. Alan Strelák, advokát so sídlom Bratislava, Na vŕšku 12, 2. VICTORIA PREŠOV, s.r.o. so sídlom Bratislavská 12, 080 01 Prešov, IČO: 31 723 730, o zdržanie sa zrážok zo mzdy a neodkladné opatrenie takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1.rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 27.5.2016, k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. V5201650497 z 27.5.2016 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

II. Žalobca má voči žalovanému v 1.rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2.rade súd náhradu trov konania stranám nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 10.1.2018, doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.1.2018, domáhal aby súd uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 27.5.2016, k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. V5201650497 z 27.5.2016 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. Spolu so žalobou sa domáhal aj nariadenia neodkladného opatrenia a žiadal, aby ním súd uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 27.5.2016, k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. V5201650497 z 27.5.2016 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, a to do právoplatného skončenia vo veci samej a zároveň sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému v 2. rade, ako zamestnávateľovi žalobcu (spoločnosť VICTORIA PREŠOV, s.r.o. so sídlom Bratislavská 12, 080 01 Prešov, IČO: 31 723 730), zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 27.5.2016, k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. V5201650497 z 27.5.2016 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, a to do právoplatného skončenia vo veci samej do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia tejto Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov.

3. Žalobu odôvodnil tým, že predmetná dohoda nebola individuálne dojednaná, pričom spotrebiteľská zmluva bola uzatvorená 27.5.2016 a Dohoda o zrážkach zo mzdy rovnako dňa 27.5.2016. Konštatoval,

že nebol poučený o dôsledkoch uzavretia takejto dohody a považoval ju za nekalú obchodnú prax. Poznámene, že žalovaný sa snaží jednostranne diktovať výšku dlhu bez akejkoľvek súdnej kontroly.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním doručeným súdu 19.2.2018 v tom zmysle, že náležitosti zmluvy sú uvedené v zmluvných podmienkach. Dohodu o zrážkach zo mzdy považoval za samostatne uzavretý dokument, teda individuálne dojednaný a samostatným dokument. Konštatoval, že došlo k zániku hlavného záväzkového vzťahu, t. j. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto, teda došlo aj k zániku Dohody o zrážkach zo mzdy. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, t. j. oboznámením obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 4 je Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. V5201650497, na č. l. 6 je Dohoda o zrážkach zo mzdy/ z iných príjmov, na č. l. 7 je žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobkyne, na č. l. 14 sa nachádza uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16Csp/2/2018-14 zo dňa 7.2.2018, ktorým súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle žaloby, na č. l. 19 sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 1.rade k žalobe, na č. l. 21 je odvolanie žalovaného v 1.rade vo vzťahu k uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, na č. l. 23 sa nachádza amortizačná tabuľka, na č. l. 26 sa nachádza ukončenie zrážok zo mzdy zo dňa 4.7.2017, na č. l. 39 sa nachádza vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného v 1.rade spolu s prílohami potvrdzujúcimi, že v čase podania žaloby jej boli vykonávané zrážky zo mzdy, na č. l. 44 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 3Co/55/2018-44 zo dňa 3.5.2018, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k nariadeniu neodkladného opatrenia v jeho napadnutej časti, uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť 21.5.2018, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Žalovaný a žalobca uzavreli dňa 27.5.2016 Zmluvu č. V5201650497, pričom toho istého dňa uzatvorili aj Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je zabezpečením pohľadávky žalovaného.

7. Listom zo dňa 30.11.2016 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu (v konaní o nariadení neodkladného opatrenia žalovaný v 2. rade) - spoločnosť VICTORIA PREŠOV, s.r.o. so sídlom Bratislavská 12, 080 01 Prešov, IČO: 31 723 730 o výkon zrážok zo mzdy na základe vyššie uvedenej Dohody o zrážkach zo mzdy s tým, že jeho pohľadávka predstavuje celkovo sumu 175,25 eur.

8. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16 Csp 2/2018-14 zo dňa 7.2.2018 súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil žalovanému v 1. rade (TELERVIS PLUS, a. s.,) povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu VICTORIA PREŠOV, s.r.o. so sídlom Bratislavská 12, 080 01 Prešov, IČO: 31 723 730 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok z tejto dohody. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21.5.2018.

9. Na pojednávaní konanom dňa 13.9.2018 právny zástupca žalobcu uviedol, že žaloba v celom rozsahu dôvodná. Poukázal na § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Zb., pričom konštatoval, že okolnosti uzavretia zmluvy boli také, že žalobkyňa nemala vedomosť o tom, že súčasťou listín, ktoré boli predložené na podpis je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, nemala možnosť túto dohodu odmietnuť ak chcela teda spotrebiteľský úver a konštatoval aj to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti v zmysle spotrebiteľského práva. Konštatoval, že zrážkami je v takomto prípade možno domôcť sa aj plnení na ktoré nie je právny nárok. Poukázal na rozhodnutia KS PO, konkrétne rozsudku vedené pod sp. zn. 6Co/43/2017 z 22.3.2018, 4Co/104/2017 z 5.6.2018 a 20Co/134/2017 z 22.2.2018, kde boli riešené obdobné právne veci v zmysle argumentácie žalujúcej strany. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť a v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

10. Právny zástupca žalovaného v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava predchádzajúcej právnej argumentácii, ktorá bola uvedená v písomných podaniach, ktoré tvoria súčasť spisu. Vo vzťahu k tomu, že žalobkyňa nemala vedomosť o Dohode o zrážkach zo mzdy, resp. o tom o čom podpisuje považoval za nepreukázanú. Zotrvával na doterajšej argumentácii a navrhol žalobu zamietnuť. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

11. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

12. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

13. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. ak sa zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom uzatvára písomne a obsahuje ustanovenia, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, predávajúci je povinný zmluvné podmienky formulovať zrozumiteľne. V pochybnostiach platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, ibaže súlad týchto podmienok so zákonom je predmetom kontroly orgánu dozoru.

23. Podľa § 551 ods. 1 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

24. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vynesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

25. Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

26. Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

27. Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

28. Dohoda o zrážkach zo mzdy je prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky a potom môže by uzavretá skôr, ako došlo k vzniku omeškania, teda možno touto dohodou zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá sa stane zročnou v budúcnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy však musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., t. j. musí byť urobený tejto úkon slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a to pod následkom neplatnosti.

29. Súd po preskúmaní zmluvy o úvere, ako aj uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy dospel k názoru, že žalobca má postavenie spotrebiteľa nakoľko zmluva o úvere ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy mali formulárový charakter a obsah takýchto zmlúv nemohol takmer žiadnym spôsobom ovplyvniť. Žalobca teda mal pri uzavieraní zmluvy o úvere ako aj dohode o zrážkach zo mzdy postavenie slabšej strany.

30. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že tá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru s tým, že žalobca ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu ho nemohol jednak ovplyvniť a inštitúť zabezpečenia úveru si zvolil žalovaný a žalobca nemohol tiež ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy.

31. Navyše inštitúť dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval žalovanému obísť právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z újného práva ako aj právneho poriadku SR nakoľko na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa môžu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby boli nároky žalovaného uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom, pričom ten si mohol uplatňovať akýkoľvek nárok bez ohľadu na to, či takýto nárok bol odôvodnený alebo nie.

32. Z celého konania žalovaného tak vyplýva, že účelom takéhoto zabezpečenia jeho pohľadávky bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči žalobcovi.

33. V predmetnom konaní teda súd skúmal, či medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, či je v konaní možné poskytnúť zvýšenú ochranu žalobcovi ako spotrebiteľovi a či nároky, ktoré si žalovaný voči žalobcovi uplatňuje z dohody o zrážkach zo mzdy, vznikli v súlade so zákonom. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne, cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

34. Vo vzťahu k námietke žalovaného v 1. rade, že hlavný záväzok zanikol, teda zanikla aj predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, súd prvej inštancie poznamenáva, že zo žalovaným v 1. rade preloženej listiny označenej ako Ukončenie zrážok zo mzdy z 4.7.2017 (č. l. 33 spisu) vyplýva, že ide o zmluvu o úvere č. V5201650846, teda nie o zmluvu, ktorá by sa týkala žalobkyne.

35. V danej súvislosti súd prvej inštancie poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, kde práve bolo poukazované, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov o strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

36. Neobstojí argument žalovaného, že v danom prípade ide o prekročenie rozsahu ochrany spotrebiteľa, nakoľko pri takomto type dohody ide o vykonávanie zrážok bez akejkoľvek súdnej kontroly, čo by pre v tomto konaní žalobcu znamenalo, že by mohol žalovanému plniť aj napr. z neprijateľných zmluvných podmienok, ktorých existenciu súdy skúmajú ex offo. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie konštatuje, že žalobe žalobcu je možné vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav po právnom posúdení veci v plnom rozsahu vyhovieť.

37. O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol rovnako podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní proti žalovanému v 1. rade plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade súd náhradu trov konania stranám nepriznal, nakoľko žalobca žaloval žalovaného v 2. rade len pre účely neodkladného opatrenia a trovy od žalovaného v 2. rade (ktorému žiadne trovy konania nevznikli), ani nežiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.